

”Müteahhit Cumhuriyeti” Çökerken...

Gün Zileli

07.02.2023

İçindekiler

Apartman Kùltürü	3
Karton Konutlar!	3
Yollar ve Havaalanları da Çöktü	4
El Ele, Omuz Omuza	5

“Müteahhit Cumhuriyeti”, iki şiddetli deprem darbesiyle çöktü, yerle bir oldu. Altında kalan ise, ne yazık ki, eksik ve çürük malzemeyle yapılmış evlerde yaşamak zorunda kalan yoksul halk oldu.

Barutla ateşi bir araya getirirseniz patlar. Dolayısıyla aktif deprem bölgelerinde, ucuza yapıp satmak için çürük ve eksik malzemeyle çok katlı apartmanlar yaparsanız, şiddetlice bir depremde çöker ve içinde oturanlar altında kalır. İki kere ikinin dört etmesi kadar basit bir denklemdir bu.

Apartman Kültürü

Dar gelirli insanlar, artık üretim koşulları kalmayan köylerinden kalıp “şehir” denen, çürük ama gösterişli apartmanların yığıldığı mekânlara gelmişler. Sağlık ve eğitim, hatta iş bulma olanaklarına ulaşmaları daha kolay buralarda. Üstelik apartmanda yaşıyor olmanın “lüksü” de var. İçlerine işlemiş bir “orta sınıf” kültürünün etkisi altındalar. “Müteahhit Cumhuriyeti”nin sunduğu, yapının temelini ve dayanıklılığını oluşturan iskeletin maliyetin ancak %25’ini bulduğu, geri kalan %75’in cilaya ve göz boyamaya ayrıldığı apartman katlarının fiyatları, borç harç altından kalkabilecekleri düzeyde gözüküyor. Bir kısmı bu fiyatları ödeyemese de, kiracı olarak barınabilir. Altına da şöyle ucuzundan bir araba çektiğin zaman epeyce bir “orta sınıf” sayılırsın artık. Apartman katının ya da arabanın taksiti mi? Bankalar sağ olsun. Taksiti krediyle öder, bankaya borçlanır, borcunu ve faizini yine başka bir krediyle ödersin. Hayat böyle borç harç içinde sürüp gider. Kimse, aktif fay hatlarının üzerinde, ucuz malzemeyle yapılmış evlerde, yani aslında bir volkanın tepesinde ya da bir betondan mezarın üzerinde oturduğunu aklına bile getirmez ya da getirmek istemez. Kimse, Naci Görür gibi yerbilimcilerin aylar önceki nokta atışı öngörülerine kulak bile asmaz. Kulak assa ne olacaktır ki. Girilen yaşam yolundan ha deyince vazgeçmek, mekân değiştirmek, hele bu gelirle kolay mıdır? Peki devlet? O, bu uyarıları dikkate alamaz mıydı? Böylesine rant ekonomisine gömülmüş bir devletten fazla şey istemek olmaz mı bu? Ve bir gün...

Karton Konutlar!

“Müteahhit Cumhuriyeti”ni AKP iktidarı ile başlatmak hata olur. Türkiye aslında 70 yıldır “Müteahhit Cumhuriyeti” ile yönetiliyor. Bu “Cumhuriyet”in ekonomisi, kredi sistemi, sermaye akışı hep bu “cumhuriyet”

doğrultusunda oldu. Kapitalizm kâr olan alanlara akar. Türkiye’de en büyük kâr arsa spekülasyonunda ve bu arsalar üzerinde yapılan “gecekondu apartman”larda. Müteahhitler ordusu, büyük kârların kokusunu aldığı zaman oralara dörtnala koşturur. Bir bakmışsınız, şehir denen beton yığınlarına yakın tarlalar bile büyük değer kazanarak arsa oluvermiş. Ya da vaktiyle “şehre” gelip başını sokacak bir barınak arayan yoksulun çok düşük fiyata (belki de tarla fiyatına) aldığı arsaya kondurduğu tek katlı gecekondu yıllar içinde değer kazanmış ve kaçınılmaz olarak “Müteahhit Cumhuriyeti”nin ağına takılmış. O zaman o tek katlı gecekonduunun yerinde çok katlı, “kartondan” bir apartman yükselir ve gecekondu sahibi bir anda üç dört apartman dairesi sahibi olur. Göçüklerin altından o kadar çok sayıda insanın kurtarılabilmesi bile, aslında bu apartmanların “kartondan” yapıldığının bir başka göstergesi.

Keşke o gecekonducular, Cem Karaca’nın “işçisin sen işçi kal” dediği gibi, gecekondu olarak kalsaydılar. O zaman, böylesi şiddetli bir depremde o gecekondu yıkılsa bile can kaybı en azından bu kadar fazla olmazdı. Kimse, yarı yarıya kumdan “beton” yığınlarının altında kalmazdı. Bir gecekondu duvarının yıkılmasıyla koca bir apartmanın içindekilerle birlikte çökmesi arasında çok fark var.

Yollar ve Havaalanları da Çöktü

Devlet, kendi bekası için bu “Müteahhit Cumhuriyeti”ni teşvik etti ve 2002’den sonraki AKP iktidarıyla birlikte bizzat “o” oldu. O zamandan beri Türkiye Cumhuriyeti artık esasen bir “Müteahhit Cumhuriyeti” haline gelmiş bulunuyor. Öyle olmasaydı, son depremde gördüğümüz gibi, devletin “yolları” ve “havaalanları” yer sarsıntısıyla akordiyona döner miydi? Onları yapanlar da, devletin maddi ve manevi teşvikiyle ortaya çıkmış “Müteahhit Cumhuriyeti”nin elemanları. Şu işe bakın! Çarpık ve çürük yapılaşmayla apartmanlar çöküyor, göçük altında kalanlara kara ya da hava yoluyla acil yardıma koşmak isteyenlerin önüne yine çürük ve eski malzemeyle yapılmış karayolları ya da havaalanları engeli çıkıyor. Yani planlansa bu kadar olurdu!

Göçük altında halen nefes alıp vermekte olanlara, yardım bekleyenlere mi yanalım, gözlerini tenekede yanan ateşin alevlerine dikerek gecenin soğukunda çoluk çocuk titreşenlere mi?

El Ele, Omuz Omuza

İnsanların yardım ve dayanışma duyguları çok yüksek. Devletin hantallığını ve dağınıklığını, ne yaptığını bilmezliğini, hatta engellemeciliğini aşacak kadar güçlü bir dayanışma duygusu bu. Binlerce insan, yardıma koşmak için havaalanlarına yığılmış durumda. Haluk Levent'in AHBAP dayanışması büyük bağışlar toplayarak ve anında malzeme sevkiyatına girişerek göğüsleri kabartan ve gözleri yaşartan bir dayanışma örneği veriyor. Geçmişteki AKUT devlet tarafından engellendi ama insanların dayanışma duygusunu ve isteğini kimse önleyemez. Kahraman maden işçileri, itfaiyeciler, yerel kurtarma ekipleri, sivil halk ve nihayet askeri birlikler yıkıntılardan kurtarma çalışmasına girişmiş bulunuyorlar. Dünyadan 63 ülke dayanışmasını ifade etti ve yardım gönderme talebinde bulundu. Aralarında, halen şiddetli bir savaş halinde bulunan Ukrayna ve Rusya da var. Yardıma koşmak isteyen ülkelerin ekipmanları, arama-kurtarma köpekleri, enkaz kaldırma alet ve araçları, içi sıcak çadırları vb. çok iyi. Devletlerarası bürokratik işlemleri uzatmadan acilen, saptanan en acil yerlere kendi helikopterleriyle konmalarını sağlamak gerekiyor.

Doğada devlet sınırı ya da ulus diye bir şey yok. Suriye'de de çok can kaybı var. Sınırlar açılmalı, yardımların bir kısmı oradaki insanlarımıza da ulaştırılmalı.

Hali hazır siyasi partiler, sol parti ve örgütler, belediyeler, sendikalar vb. de olanaklarıyla ve militanlarıyla deprem alanlarına koşmalıdırlar, bir kısmı yola çıkmış ve bazıları ulaşmış bile. Ordu da, AFAD da seferber olmalıdır. Böyle bir günde ideolojik nedenlerle kimseye dirsek çevrilmemelidir. Çok söyleniyor ama tekrar edeyim, her zaman olduğu gibi gün dayanışma günüdür, kimse kimseye ayak bağı olmamalı, burun kıvrımalıdır, kol kola, omuz omuza...

Anarşist Kütüphane

Gün Zileli
"Müteahhit Cumhuriyeti" Çökerken...
07.02.2023

12.02.2023 tarihinde şuradan alındı: gunzileli.net

tr.anarchistlibraries.net